

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ 2522
(ในส่วนมาตราที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา)

หมวด 3 การประกอบการขนส่ง

มาตรา 23 ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก หรือการขนส่งส่วนบุคคลเว้นแต่จะได้รับ อนุญาตจากนายทะเบียน การขออนุญาต และการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 24 ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง การขนส่ง ไม่ประจำทางและการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องมีสัญชาติไทย

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด ห้างหุ้นส่วนหรือ

บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดนั้น ต้องจดทะเบียน ตามกฎหมายไทยและมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักรไทย และ

- (1) ในกรณีที่ เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดต้อง มีสัญชาติไทย
- (2) ในกรณีที่ เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ผู้เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัด ความ รับผิดทั้งหมด ต้องมีสัญชาติไทย และทุนของห้างหุ้นส่วนจำกัดนั้น ไม่น้อยกว่าร้อย ละห้าสิบเอ็ด ต้องเป็นของผู้ เป็นหุ้นส่วนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและมีสัญชาติไทย
- (3) ในกรณีที่ เป็นบริษัทจำกัด กรรมการบริษัทจำนวน ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ต้องมีสัญชาติไทยและทุนของบริษัทจำกัดนั้น ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ด ต้อง เป็นของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคล ธรรมดาและมีสัญชาติไทยหรือต้องเป็นของห้างหุ้น ส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือ บริษัทจำกัด หรือต้องเป็นของ กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย ว่าด้วย วิธีการงบประมาณ หรือองค์การของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การ ของรัฐบาล หรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ และบริษัทจำกัดนั้นต้อง ไม่มีข้อบังคับอนุญาตให้มีการออกหุ้น ชนิดออกให้แก่ผู้ถือ
- (4) ในกรณีที่ เป็นบริษัทมหาชนจำกัด กรรมการบริษัทจำนวน ไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งต้องมี สัญชาติไทย และทุนของบริษัทมหาชนจำกัดนั้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ห้าสิบ ของจำนวนหุ้นที่ จำหน่ายได้ทั้งหมดต้องเป็นของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคล ธรรมดาและมีสัญชาติไทย

ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ผู้ถือหุ้น ดังกล่าวจะต้องมีลักษณะตาม (1) (2) (3) หรือ (4) แล้วแต่กรณี

ให้คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง มีอำนาจยกเว้นคุณสมบัติตามความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษเป็นการเฉพาะรายได้

หมายเหตุ แก้ไขโดย พ.ร.บ.การขนส่งทางบก (ฉ.9) พ.ศ.2542

มาตรา 25 ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบการขนส่งระหว่างประเทศ เว้นแต่จะ ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนกลางโดยอนุมัติของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง และผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติทั้งหลายแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่ออนุสัญญาหรือข้อตกลง ระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่ง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้มา มาตรา 28 มาตรา 31 มาตรา 32 มาตรา 34 และ มาตรา 36 มาใช้บังคับแก่การประกอบการขนส่งระหว่างประเทศโดยอนุโลม

มาตรา 26 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่จดทะเบียนในต่างประเทศ มาใช้ ประกอบการขนส่งในประเทศไทย เว้นแต่เพื่อการขนส่งระหว่างประเทศและ ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนกลางแล้ว ผู้ประจำรถตาม มาตรา 92 ซึ่งประจำในรถตามวรรคหนึ่ง ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติทั้งหลายแห่งพระราชบัญญัตินี้ และหรือตามข้อตกลงที่มีอยู่ ระหว่างรัฐบาลไทย กับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ

มาตรา 27 ใบอนุญาตประกอบการขนส่งมีสี่ประเภท คือ

- (1) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง
- (2) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง
- (3) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก
- (4) ใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล ใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง

ใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ไม่ประจำทาง หรือใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถเล็กให้ใช้เป็นใบ อนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลได้ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งใช้รถผิดประเภท ตามที่ระบุ ไว้ข้างต้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียนเป็นครั้งคราว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง กำหนด

มาตรา 28 ใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ให้มีอายุเจ็ดปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

ใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง ใบอนุญาตประกอบการขนส่ง โดยรถขนาดเล็ก และใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคลให้มีอายุห้าปี นับแต่วันออกใบอนุญาต ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขอเสีย ก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ แต่การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำ ทางและใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก จะต้องยื่นคำขอ ก่อน ใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 29 บทบัญญัติ มาตรา 23 มิให้ใช้บังคับแก่การขนส่งส่วนบุคคล ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น มูลนิธิ สมาคม ชาติไทย สถานพยาบาล หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ เป็นผู้ประกอบการขนส่ง แต่ผู้ประกอบการขนส่งต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติอื่นแห่ง พระราชบัญญัตินี้ เสมือนดังเป็นผู้ได้รับ ใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล ทุกประการ

หมายเหตุ แก้ไขโดย พ.ร.บ. การขนส่งทางบก (ฉ.9) พ.ศ.2542

มาตรา 30 ให้นายทะเบียนกลางเป็นผู้ออกใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ในกรุงเทพมหานคร การขนส่งระหว่างจังหวัดและการขนส่งระหว่างประเทศ และให้นายทะเบียนประจำจังหวัด เป็นผู้ออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งใน จังหวัดของตน

ในการออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง จะต้องได้รับอนุมัติ จากกรรมการ

มาตรา 31 ในการออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ให้นาย ทะเบียน

โดยอนุมัติของคณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตเกี่ยวกับ

(1) จำนวนรถที่ต้องใช้ในการประกอบการขนส่งตามเส้นทาง ที่ใช้ในการประกอบการขนส่ง

(2) สิทธิในรถที่ใช้ประกอบการขนส่งของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบ การขนส่ง

(3) ลักษณะ ชนิด ขนาดและสีของรถและเครื่องหมายของผู้ประกอบ การขนส่งที่ต้องให้

ปรากฏประจำรถทุกคัน

(4) จำนวนที่นั่ง เกณฑ์น้ำหนักบรรทุก วิธีการบรรทุก

(5) จำนวนผู้ประจำรถ

(6) เส้นทางที่ใช้ในการประกอบการขนส่ง

(7) อัตราค่าขนส่งและค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่ง

(8) สถานที่หยุดและจอดเพื่อขนถ่ายคน สัตว์ หรือสิ่งของ

(9) ที่ที่รถจะต้องหยุดในระหว่างเส้นทาง

- (10) มาตรฐานบริการในการประกอบการขนส่ง
- (11) เวลาและจำนวนเที่ยวของการเดินรถ
- (12) เวลาทำงานประจำวันในการประกอบการขนส่ง
- (13) สถานที่เก็บ ช่อม และบำรุงรักษารถ
- (14) การประกอบกิจการอื่นนอกจากการประกอบการขนส่งประจำทาง
- (15) เงื่อนไขอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ต้องจัดให้มีประกาศ เงื่อนไขตาม (6) (7)

(8) (9) และ (11) ณ ที่ซึ่งอธิบดีกำหนด

มาตรา 32 ในการออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง ให้ นายทะเบียนโดย อนุมัติของคณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาต เกี่ยวกับ

- (1) จำนวนรถที่ต้องใช้ในการประกอบการขนส่ง
- (2) ลักษณะ ชนิดและขนาดของรถและเครื่องหมายของผู้ประกอบการ ขนส่งที่ต้องให้

ปรากฏประจำรถทุกคัน

- (3) จำนวนที่นั่ง เกณฑ์น้ำหนักบรรทุกและวิธีการบรรทุก
- (4) จำนวนผู้ประจำรถ
- (5) ห้องที่ทำการขนส่ง
- (6) มาตรฐานบริการในการประกอบการขนส่ง
- (7) อัตราค่าขนส่งและค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่ง
- (8) สถานที่หยุดและจอดเพื่อขนถ่ายคน สัตว์ หรือสิ่งของ
- (9) สถานที่เก็บ ช่อม และบำรุงรักษารถ
- (10) เงื่อนไขอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง ต้องจัดให้มีการ ประกาศเงื่อนไข ตาม (7) และ (8) ณ ที่ซึ่งอธิบดีกำหนด

มาตรา 33 ในการออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็กให้ นายทะเบียน โดยอนุมัติของคณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาต เกี่ยวกับ

- (1) จำนวนรถที่ต้องใช้ในการประกอบการขนส่งตามเส้นทาง ที่ใช้ใน การประกอบการ ขนส่ง

(2) ลักษณะ ชนิด ขนาดและสีของรถและเครื่องหมาย ของผู้ประกอบ การขนส่งที่ต้องให้ ปรากฏประจำรถทุกคัน

(3) จำนวนที่นั่ง เกณฑ์น้ำหนักบรรทุก และวิธีการบรรทุก

(4) เวลาและจำนวนเที่ยวของการเดินรถ

(5) เส้นทางที่ใช้ในการประกอบการขนส่ง

(6) อัตราค่าขนส่งและค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่ง

(7) เงื่อนไขอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ต้องจัดให้มี ประกาศเงื่อนไขตาม

(5) และ (6) ณ ที่ซึ่งอธิบดีกำหนด

มาตรา 34 ในการออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล ให้นายทะเบียนกำหนดเงื่อนไขตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่ง ทางบกกลางกำหนดไว้ในใบอนุญาตเกี่ยวกับ

(1) จำนวนรถที่ต้องใช้ในการประกอบการขนส่ง

(2) ลักษณะ ชนิด และขนาดของรถและเครื่องหมายของผู้ประกอบการ ขนส่งที่ต้องให้ปรากฏประจำรถทุกคัน

(3) สถานที่เก็บ ช่อม และบำรุงรักษา

(4) จำนวนผู้ประจำรถ

(5) เงื่อนไขอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมายเหตุ ให้เพิ่ม (4) และ (5) แห่ง พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535

มาตรา 35 ผู้ได้รับอนุญาตประกอบการขนส่งตามประเภทที่กำหนดในกฎ กระทรวงต้องจัดให้มีสมุดประจำรถ ประวัติผู้ประจำรถและหรือใบกำกับสินค้า ที่ทำการขนส่ง และต้องทำรายงานเกี่ยวกับการขนส่งและอุบัติเหตุที่เกิดจาก การขนส่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 36 ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องจัดให้มีอุปกรณ์ และ เครื่องมือเครื่องใช้ และต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยใน การขนส่ง ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมายเหตุ แก้ไขครั้งสุดท้ายโดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535

มาตรา 37 ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง จัดให้มีที่ พักผู้โดยสาร ตามระยะทางโดยมีลักษณะ ขนาด จำนวน และจุดที่ตั้งของที่พัก ผู้โดยสารตามที่คณะกรรมการ กำหนด

มาตรา 38 ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง เพิ่มลด หรือ ยกเว้นค่าขนส่ง หรือค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาต จากคณะกรรมการ

มาตรา 39 ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ผู้ได้รับใบอนุญาต ประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบ การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก หรือผู้ ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล ใช้หรือยอมให้บุคคลอื่นใช้รถ ที่ได้รับอนุญาตทำ การขนส่งนอกเส้นทาง หรือ นอกท้องที่ที่ได้รับอนุญาตแล้วแต่กรณี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็น หนังสือ จากนายทะเบียน หรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

มาตรา 40 ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง กระทำการขนส่ง อันมีลักษณะเช่นเดียวหรือคล้ายกับ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบ การขนส่งประจำทาง หรือมี ลักษณะเป็นการแย่งผลประโยชน์กับผู้ได้รับใบ อนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ในเส้นทางที่ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบ การขนส่งประจำทางได้รับอนุญาต

มาตรา 40 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งใช้หรือ ยินยอมให้ผู้ใด ปฏิบัติหน้าที่ขับรถที่ใช้ในการขนส่งหากปรากฏว่าขณะ ใช้ หรือขณะยินยอมให้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถ ผู้นั้นมีอาการหรือกระทำการอย่าง หนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (1) เมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น
- (2) เสพยาเสพติดให้โทษ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ
- (3) เสพวัตถุอื่นที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วย วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต และประสาท

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องคอยดูแล และป้องกัน ไม่ให้ผู้ซึ่ง มีอาการ หรือ กระทำการตาม (1) (2) หรือ (3) ของวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ ขับรถ

หมายเหตุ แก้ไขโดย พ.ร.บ.การขนส่งทางบก (ฉ.8) พ.ศ.2542

มาตรา 41 ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีความจำเป็นที่จะแก้ไขสถานการณ์ เพื่อให้การ ขนส่งได้รับความสะดวกหรือให้มีรถเพียงพอแก่การขนส่ง นาย ทะเบียนมีอำนาจที่จะสั่ง เปลี่ยนแปลงเส้นทางการเดินทางและจำนวน เที่ยวของการเดินรถ หรือให้ผู้ได้รับใบอนุญาต

ประกอบการขนส่ง ผู้ใดส่งรถที่ คนได้รับใบอนุญาตไปช่วยเหลือเป็นการชั่วคราว ตามควรแก่กรณีแล้ว ให้รายงาน คณะกรรมการ โดยเร็ว

มาตรา 42 ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ต้องแสดงใบอนุญาต ประกอบการขนส่งหรือใบแทนใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ตั้งสำนักงาน ของผู้ได้รับใบอนุญาต

มาตรา 43 ในกรณีที่ใบอนุญาตประกอบการขนส่งสูญหาย ถูกทำลายหรือ ชำรุดในสาระสำคัญให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ยื่นคำขอรับใบแทน ใบอนุญาตก่อนนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดดังกล่าว

มาตรา 44 ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ซึ่งประสงค์ จะเลิกประกอบการขนส่งต้องแจ้งความประสงค์ดังกล่าวเป็นหนังสือ ให้นายทะเบียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันเลิกประกอบการขนส่ง

มาตรา 45 ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก ซึ่งประสงค์จะเลิกประกอบการขนส่ง ต้องแจ้งความประสงค์ดังกล่าว เป็นหนังสือ ให้นายทะเบียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อน วันเลิกประกอบการขนส่ง

มาตรา 46 เมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง

(1) ขาดคุณสมบัติตาม มาตรา 24

(2) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขใน มาตรา 31 มาตรา 32 มาตรา 33 หรือ มาตรา 34 หรือ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อกำหนด ว่าด้วยความปลอดภัยของผู้โดยสารตาม มาตรา 36 หรือ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติ ไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติในหมวด 4 ว่าด้วยการชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดจาก การขนส่ง ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งนั้นปฏิบัติ ให้ถูกต้องหรือจัดการแก้ไขให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้ได้รับ ใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ปฏิบัติหรือไม่แก้ไขให้ถูกต้อง หรือเป็นที่เห็นได้ ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ไม่สามารถจะดำเนินการตามเงื่อนไข หรือข้อกำหนดนั้น หรือการดำเนินการนั้น น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายหรือ เสื่อมประโยชน์ต่อประชาชน ให้นายทะเบียนโดยอนุมัติของคณะกรรมการ สั่ง เพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งได้ แต่ถ้าเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางที่จะพิจารณาอนุมัติ

มาตรา 47 ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ซึ่งถูกสั่งเพิกถอน ใบอนุญาตต้องส่งคืนใบอนุญาตก่อนนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 48 ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ซึ่งถูกสั่งเพิกถอน ใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งเพิกถอน ใบอนุญาต

มาตรา 49 ให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจควบคุมดูแลบรรดากิจการ ที่เกี่ยวกับการขนส่งให้เป็นไปตามความในพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ ดังกล่าว ให้อธิบดีหรือนายทะเบียนมีอำนาจ

(1) เข้าไปในสถานที่ดำเนินการของผู้ได้รับใบอนุญาต ประกอบการขนส่ง ในระหว่างเวลาทำงานตามปกติ เพื่อทราบข้อเท็จจริงและเพื่อตรวจสอบ บัญชีและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการขนส่ง

(2) เรียกผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้จัดการและพนักงาน ของผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งซึ่งเป็นนิติบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือสั่ง ให้ยื่นคำชี้แจง แสดงข้อเท็จจริงตามที่ต้องการ

ในการปฏิบัติตาม (1) ให้อธิบดีมีอำนาจมอบหมายให้ผู้ตรวจการ หรือ พนักงานตรวจสภาพทำการแทนได้

ในการปฏิบัติการของอธิบดี นายทะเบียน ผู้ตรวจการ หรือพนักงาน ตรวจสอบตามมาตรานี้ ให้นุ้คคลที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในสถานพ้ันนั้นอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร

มาตรา 50 ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจเรียกให้หยุดเพื่อทำการตรวจสอบ และเมื่อเชื่อว่าการกระทำอันเป็นความฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ เกิดขึ้น ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจจับกุมผู้ฝ่าฝืนเพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจดำเนินคดีต่อไป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ลบล้างอำนาจจับกุม ของพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ

มาตรา 51 ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา 49 และ มาตรา 50 ให้ ผู้ตรวจการ และ พนักงานตรวจสอบสภาพแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวผู้ตรวจการและพนักงานตรวจสอบสภาพให้เป็นไปตามแบบที่ รัฐมนตรีกำหนด

หมวด 6 รถ

มาตรา 71 รถที่ใช้ในการขนส่งต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรง มีเครื่อง อุปกรณ์และส่วนควบถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง กับได้จดทะเบียน ตาม มาตรา 73 และเสียภาษีตาม มาตรา 85 แล้ว รถที่ใช้ ในการขนส่งที่เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องเสียภาษีรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

มาตรา 72 รถที่จะนำมาจดทะเบียนและเสียภาษี จะต้องได้ผ่านการ ตรวจสอบสภาพรถจาก พนักงานตรวจสอบสภาพ หรือจากสถานตรวจสอบสภาพที่ ได้รับอนุญาตตาม มาตรา 74 เว้นแต่รถ ประเภทหรือชนิดใดที่สมควรได้ รับการยกเว้นการตรวจสอบสภาพเป็นครั้งคราว ให้กำหนดใน กฎกระทรวง

ในกรณีที่ปรากฏว่ารถที่นำมารับการตรวจสอบสภาพนั้น มีสภาพมั่นคงแข็งแรง มีเครื่อง อุปกรณ์และส่วนควบถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว ให้พนักงานตรวจสอบสภาพ หรือ สถานตรวจสอบสภาพที่ ได้รับอนุญาตออกใบ รับรองให้ “ ใบรับรองการตรวจสอบสภาพรถให้ทำตาม แบบที่อธิบดีกำหนด” .

มาตรา 73 เมื่อนายทะเบียนเห็นว่าพนักงานตรวจสอบสภาพรถ หรือสถาน ตรวจสอบสภาพรถที่ ได้รับอนุญาตได้ตรวจสอบสภาพรถ ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 71 และ มาตรา 72 แล้วให้รับจด ทะเบียนและออกหนังสือแสดง การจดทะเบียนพร้อมกับแผ่นป้ายเลขทะเบียนรถคันนั้นให้ โดยไม่ ชักช้า

มาตรา 74 ผู้ใดประสงค์จะจัดตั้งสถานตรวจสอบสภาพรถ เพื่อรับรองสภาพ รถตาม พระราชบัญญัตินี้ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนกลาง การขออนุญาตและการอนุญาตให้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 75 ใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสอบสภาพรถ ให้มีอายุสามปีนับแต่ วันที่ออก ใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 76 ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสอบสภาพรถ ผู้ใดไม่ปฏิบัติ ตามเงื่อนไขที่ กำหนดในกฎกระทรวงตาม มาตรา 74 ให้นายทะเบียนกลาง มีอำนาจสั่งเพิกถอน ใบอนุญาตจัดตั้ง สถานตรวจสอบสภาพรถนั้นได้

ให้นำ มาตรา 47 มาตรา 48 มาตรา 49 มาใช้บังคับแก่การจัดตั้ง สถานตรวจสอบสภาพรถที่ ได้รับอนุญาตโดยอนุโลม

มาตรา 77 หนังสือแสดงการจดทะเบียนรถ ให้ใช้ได้ถึงวันนับแต่งวดที่ ออกหนังสือนี้ ให้เดือนมกราคม เดือนเมษายน เดือนกรกฎาคม และเดือนตุลาคมเป็น เดือนแรกของแต่ละงวด การ ขอต่ออายุทะเบียน ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ภายในเวลาที่นาย ทะเบียนจะได้ประกาศกำหนด ให้นำ มาตรา 71 มาตรา 72 มาตรา 73 มาใช้บังคับแก่การขอต่ออายุ ทะเบียนโดยอนุโลม

มาตรา 78 ห้ามมิให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง สภาพเครื่อง อุปกรณ์หรือส่วนควบของรถให้ผิดแผกแตกต่างในสาระสำคัญตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง เว้นแต่จะ ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากนายทะเบียน

มาตรา 79 ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ที่ประสงค์จะเลิกใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบและนำแผ่นป้าย เลขทะเบียนรถ คืนแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เลิกใช้รถนั้น

มาตรา 80 ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ซึ่งมีความจำเป็นจะ ต้องระงับใช้รถนั้นชั่วคราวเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน แจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบก่อนวันที่จะระงับใช้รถนั้น

มาตรา 81 รถที่ยังมิได้จดทะเบียนตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือรถ ที่เลิกใช้ตาม มาตรา 79 ถ้าจะนำมาใช้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อม ต้องมีใบอนุญาต และเครื่องหมายโดยเฉพาะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ใบอนุญาต และเครื่องหมายดังกล่าวใช้ได้เฉพาะรถที่อยู่ในความครอบครอง ของผู้ได้รับใบอนุญาตโดยสลับเปลี่ยนกันได้ ไม่เฉพาะคัน

มาตรา 82 การโอนรถซึ่งได้จดทะเบียนตาม มาตรา 73 แล้วผู้โอนและ ผู้รับโอนจะต้องแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันโอน และให้ นายทะเบียนจดแจ้งการโอนไว้ในหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถนั้น

มาตรา 83 เมื่อผู้ตรวจการตรวจพบว่ารถคันใดมีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง หรือมีเครื่องอุปกรณ์หรือส่วนควบไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้องตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง ให้ผู้ตรวจการรายงานให้นายทะเบียนทราบ แต่ถ้าปรากฏ โดยชัดแจ้งว่าการใช้รถคันนั้น ต่อไปน่าจะเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายแก่การขนส่ง ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งระงับใช้ไว้เป็นการชั่วคราวได้ และให้รับรายงานให้นายทะเบียนทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ผู้เป็น เจ้าของรถตามวรรคหนึ่งจัดการส่งรถคันนั้นไปให้พนักงานตรวจสอบสภาพหรือ สถานตรวจสอบสภาพรถ ที่ได้รับอนุญาตตรวจสอบความบกพร่องตามรายงานของ ผู้ตรวจการภายในเวลาที่กำหนด

เมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตงดการ ใช้รถดังกล่าวไว้จนกว่านายทะเบียนจะมีคำสั่งอนุญาตให้ใช้ได้ต่อไป

มาตรา 84 เมื่อพนักงานตรวจสอบสภาพหรือสถานตรวจสอบสภาพรถ ที่ได้รับ อนุญาตเห็นว่ารถที่นำมาให้ตรวจตาม มาตรา 83 สมควรจะต้องซ่อมแซม ปรึบปรุง เพื่อให้รถกลับมีสภาพมั่นคงแข็งแรงหรือจะต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลง อุปกรณ์หรือส่วนควบให้ถูกต้อง ตามที่กำหนดใน

กฎกระทรวง ให้แจ้งให้ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง หรือ แก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง แล้วให้พนักงานตรวจสอบหรือสถานตรวจ สภาพรถ ที่ได้รับ อนุญาตตรวจสอบความถูกต้องและรายงานให้นายทะเบียน ทราบ

เมื่อได้พิจารณาเห็นสมควรตามรายงานของพนักงานตรวจสอบหรือสถาน ตรวจสอบรถที่ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนอนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ใช้รถคันนั้นต่อไปได้

มาตรา 85 เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีรถตามพระราชบัญญัตินี้ กรม การขนส่งทาง บกจะกำหนดเวลาการชำระภาษีรถประจำปี สำหรับผู้ได้รับ ใบ อนุญาตประกอบการขนส่งแต่ละราย ก็ได้ และให้คำนวณภาษีตามน้ำหนักรถ ตามอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ในการคำนวณน้ำหนักรถ ให้รวมน้ำหนักของรถและเครื่องอุปกรณ์ ที่ติด อยู่กับตัวรถ ตามปกติแต่ไม่รวมน้ำหนักของน้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันเครื่อง น้ำ และเครื่องมือประจำรถพิเศษของ หนึ่งกลไกกรัมให้ปัดทิ้ง

เงินภาษีรถตามพระราชบัญญัตินี้ที่จัดเก็บได้ในกรุงเทพมหานคร ให้ตก เป็นรายได้ของ กรุงเทพมหานคร ส่วนในจังหวัดอื่นให้ตกเป็นรายได้ของ ราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้น โดยให้จังหวัดจัดสรรตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมายเหตุ แก้ไขโดยพ.ร.บ.การขนส่งทางบก (ฉ.9) พ.ศ.2542

มาตรา 86 ภาษีรถให้ชำระล่วงหน้าเป็นรายปีต่อนายทะเบียน และจะ ขอชำระเป็นงวด ก็ได้ แต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มตามที่กำหนดในกฎ กระทรวง

รถที่จดทะเบียนใหม่ในงวดใด ให้ชำระภาษีตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป ถ้าเจ้าของรถไม่ชำระภาษี ภายในกำหนดเวลาที่จะต้องชำระให้เสีย เงินเพิ่มอีก ร้อยละหนึ่งต่อเดือน หรือเศษของเดือนของภาษี ที่ต้องชำระเงินเพิ่มตาม มาตรา นี้ให้ถือเป็นเงินภาษี

มาตรา 87 รถที่ได้จดทะเบียนและเสียภาษีแล้ว ถ้าต่อมามีการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือ ปรับปรุงเพิ่มเติม เป็นเหตุให้รถมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นจากเดิม เจ้าของรถจะต้องเสียภาษีเพิ่มตามน้ำหนัก ที่เพิ่มขึ้นด้วย และให้นำ มาตรา 86 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 88 รถที่ใช้ในการขนส่งส่วนบุคคลของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วน ท้องถิ่น มูลนิธิ และสภาวิชาชีพไทย ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้อง เสียภาษี

หมายเหตุ แก้ไขโดย พ.ร.บ.การขนส่งทางบก (ฉ.9) พ.ศ.2542

มาตรา 89 รถที่ได้จดทะเบียนแล้ว ถ้าไม่ได้เสียภาษีตามกำหนด ตาม มาตรา 86 เจ้าของ รถต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบพร้อมทั้งนำแผ่นป้าย เลขทะเบียนรถนั้นคืนต่อนายทะเบียนภายใน

สามสิบวัน นับแต่วันถึงกำหนด เสียภาษีครั้งถัดไป เจ้าของรถผู้ใดไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง จะต้องเสียภาษีครั้งถัดไปตาม มาตรา 86

มาตรา 90 เจ้าของรถต้องติดแผ่นป้ายทะเบียน และเครื่องหมายแสดง การเสียภาษีที่นายทะเบียนออกให้ไว้กับตัวรถตามที่อธิบดีกำหนด

มาตรา 91 ในกรณีที่แผ่นป้ายเลขทะเบียนหรือเครื่องหมาย แสดงการ เสียภาษีสูญหาย ถูกทำลาย ขำรุคหรือลบเลือนในสาระสำคัญให้เจ้าของรถ ยื่นคำขอขอรับแผ่นป้ายเลขทะเบียน หรือเครื่องหมายแสดงการเสียภาษี ต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย ขำรุค หรือลบเลือนดังกล่าว

หมวด 7 ผู้ประจำรถ

มาตรา 92 ผู้ประจำรถ ได้แก่

- (1) ผู้ขับรถ
- (2) ผู้เก็บค่าโดยสาร
- (3) นายตรวจ
- (4) ผู้บริการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 93 ห้ามมิให้ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ เว้นแต่จะได้รับใบ อนุญาตจากนายทะเบียน

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 94 ใบอนุญาตสำหรับผู้ประจำรถ มี 4 ประเภท คือ

- (1) ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ
- (2) ใบอนุญาตเป็นผู้เก็บค่าโดยสาร
- (3) ใบอนุญาตเป็นนายตรวจ
- (4) ใบอนุญาตเป็นผู้บริการ

ใบอนุญาตแต่ละประเภทจะใช้สับเปลี่ยนกันไม่ได้ เว้นแต่ใบอนุญาต ประเภทที่หนึ่ง ประเภทที่สาม และประเภทที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตประเภท ที่สองได้

มาตรา 95 ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถมีดังนี้

- (1) ชนิดที่หนึ่ง ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับที่มีน้ำหนักรถ และน้ำหนัก บรรทุกรวมกันไม่เกินสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือ สำหรับรถขนส่งผู้โดยสารไม่เกินยี่สิบคน

(2) ชนิดที่สอง ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับที่มีน้ำหนักรถ และน้ำหนัก บรรทุกรวมกัน เกินกว่าสามพันห้าร้อยกิโลกรัมที่มีได้ใช้ขนส่งผู้โดยสาร หรือ สำหรับรถขนส่งผู้โดยสารเกินยี่สิบคน

(3) ชนิดที่สาม ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถซึ่งโดยสภาพ ใช้สำหรับลากจูง รถอื่นหรือล้อเลื่อน ที่บรรทุกสิ่งใด ๆ บนล้อเลื่อนนั้น

(4) ชนิดที่สี่ ใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถสำหรับรถที่ใช้ขนส่งวัตถุอันตรายตาม ประเภทหรือ ชนิดและลักษณะการบรรทุกตามที่อธิบดีกำหนด โดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

ใบอนุญาตแต่ละชนิดใช้สับเปลี่ยนกัน ไม่ได้ เว้นแต่ใบอนุญาตชนิดที่สอง ชนิดที่สามและ ชนิดที่สี่ใช้เป็นใบอนุญาตชนิดที่หนึ่งได้ ใบอนุญาตชนิดที่สาม และชนิดที่สี่ ใช้เป็นใบอนุญาตชนิด ที่สองได้ และใบอนุญาตชนิดที่สี่ใช้เป็น ใบอนุญาตชนิดที่สามได้

ประกาศของอธิบดีตามความใน (4) ของวรรคหนึ่ง ให้มีผลใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหก สิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมายเหตุ มาตรการนี้ความเดิมได้ถูกยกเลิกไปโดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่ง ทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535

มาตรา 96 ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ตาม มาตรา 93 ในประเภทการ ขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทางหรือการขนส่ง โดยรถขนาดเล็ก ต้องมีคุณสมบัติและ ลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีความรู้และความสามารถตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (3) ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการจนเป็นที่เห็นได้ว่า ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ได้ด้วยความ เหมาะสม
- (4) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (5) ไม่เป็นผู้มีโรคติดต่ออันเป็นที่รังเกียจ
- (6) ไม่เป็นผู้ติดสุรายาเมาหรือยาเสพติดให้โทษ
- (7) ไม่เป็นผู้มีใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถประเภท หรือชนิด เดียวกับที่ได้รับ อนุญาตอยู่แล้ว
- (8) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้ประจำ รถ เว้นแต่การเพิกถอนใบอนุญาตนั้นพ้นกำหนดสามปีแล้ว นับแต่ วันที่มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

(9) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือคำสั่งที่ ชอบด้วยกฎหมาย ให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดอันได้กระทำโดย ประมาท ที่มีใช้เกี่ยวกับการใช้รถในการ กระทำผิดหรือความผิดทุกโทษ หรือ ได้พ้นโทษมาแล้วเกินสามปี

(10) ไม่เป็นผู้เคยถูกควบคุมตัวเพราะมีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม หรือเป็นอันตราย เว้นแต่ได้พ้นจากการควบคุมตัวมาแล้วเกินหนึ่งปี

มาตรา 97 ภายใต้บังคับ มาตรา 96 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ต้อง มีอายุไม่ต่ำกว่าที่ กำหนดในกฎกระทรวง และได้ผ่านการศึกษาและจบหลักสูตร จากโรงเรียนการขนส่ง ของกรมการ ขนส่งทางบกหรือโรงเรียนสอนขับรถที่ กรมการขนส่งทางบกรับรอง การรับรองโรงเรียนสอน ขับรถตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 98 ภายใต้บังคับ มาตรา 96 ผู้ขอรับใบอนุญาตผู้เก็บค่าโดยสาร นายตรวจ และ ผู้บริการต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 99 ผู้ขอรับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ในการขนส่ง ส่วนบุคคลต้องมี คุณสมบัติและมีลักษณะตาม มาตรา 96 (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8) (9) และ (10) และต้องมีอายุไม่ต่ำ กว่าที่กำหนดในกฎ กระทรวง

มาตรา 100 ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้มีอายุสามปี นับแต่วันที่ออก ใบอนุญาต

การต่ออายุใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาต ปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้ประจำรถยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้น อายุ ตามแบบที่นายทะเบียน กำหนด

หมายเหตุ มาตรานี้ความเดิมได้ยกเลิกไปโดย มาตรา 3 ของ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2537 โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนที่ 28 ก. ลงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2537

มาตรา 101 ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็น ผู้ประจำรถต้องมี ใบอนุญาตอยู่กับตัวและต้องแสดงต่อนายทะเบียน หรือ ผู้ตรวจการเมื่อขอตรวจ

มาตรา 102 ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็น ผู้ประจำรถต้อง

(1) แต่งกายสะอาดเรียบร้อยตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) ไม่แสดงกิริยาหรือใช้อื้อยคำเป็นการเสียดสี ดูหมิ่น ถ้าวร้าว รังแก ระบาย หรือหยาบ หยามผู้หนึ่งผู้ใด หรือแสดงกิริยาวาจาหรือส่งเสียง ด้วยประการหนึ่งประการใดในลักษณะไม่ สมควรหรือไม่สุภาพ

(3) ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น

(3ทวิ) ไม่เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ

(3ตรี) ไม่เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

(4) ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง ตาม ที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมายเหตุ แก้ไขครั้งสุดท้าย พ.ร.บ.การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2535

มาตรา 102ทวิ ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใด ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่นั้นมีสารอยู่ในร่างกาย อันเกิดจากการเสพยา หรือของมึนเมาอย่างอื่น หรือยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทให้ผู้ตรวจการหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้รับการตรวจหรือทดสอบ ว่าผู้นั้นมีสารนั้นๆ อยู่ในร่างกายหรือไม่

เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ วิธีการตรวจหรือทดสอบตามวรรคหนึ่งให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 103 ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ นอกจากจะต้องปฏิบัติตามที่ บัญญัติไว้ใน มาตรา 102 แล้ว จะต้อง

(1) ไม่ขับรถในเวลาที่ยังง่วงหรือจิตใจอ่อนความสามารถ

(2) ไม่รับบรรทุกบุคคลที่เป็นโรคเรื้อนหรือโรคติดต่อที่น่ารังเกียจไปกับ ผู้โดยสารอื่น

(3) ไม่รับบรรทุกศพ สัตว์ หรือสิ่งของที่อาจเกิดอันตราย หรือเป็นที่พึง รังเกียจไปกับผู้โดยสาร

(4) ไม่รับบรรทุกน้ำมันเชื้อเพลิง ระเบิด หรือวัตถุอันตราย โดยฝ่าฝืน ข้อห้ามตามที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(5) ต้องหยุดหรือจอด ณ สถานีขนส่งและปฏิบัติตามระเบียบ เกี่ยวกับสถานีขนส่ง ตาม มาตรา 19 (8) และ 10

หมายเหตุ แก้ไขครั้งสุดท้ายโดย พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535

มาตรา 103ทวิ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ในการปฏิบัติหน้าที่ขับรถในรอบยี่สิบสี่ชั่วโมง ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาต เป็นผู้ขับรถปฏิบัติหน้าที่ขับรถติดต่อกันเกินสี่ ชั่วโมงนับแต่ขณะเริ่มปฏิบัติ หน้าที่ขับรถ แต่ถ้าในระหว่างนั้น ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถได้พัก

ติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วโมงก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ชั่วคราวต่อไปได้อีกไม่เกิน สี่ชั่วโมง ติดต่อกัน

หมายเหตุ แก้ไขโดย พ.ร.บ.การขนส่งทางบก (ฉ.8) พ.ศ.2542

มาตรา 104 ห้ามมิให้ผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถกระทำการใด ๆ ให้ผู้โดยสารจำต้องลงจากรถก่อนที่จะได้โดยสารถึงจุดหมายปลายทาง โดยที่ได้ชำระค่าโดยสารถูกต้องตามอัตราที่กำหนดแล้ว

มาตรา 105 ห้ามมิให้ผู้ได้รับอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ละเว้นการหยุดรถเพื่อ รับหรือส่ง ผู้โดยสาร ณ ที่ที่มีเครื่องหมายให้รถนั้นหยุด ในเมื่อปรากฏว่ามี ผู้โดยสารต้องการให้หยุดรถเพื่อรับ หรือส่ง

มาตรา 106 ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ กระทำการใด ๆ อันเป็นการละทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา 106ทวิ ในกรณีที่มีความตกลงระหว่างรัฐบาลไทย กับรัฐบาล ต่างประเทศว่าด้วยการยอมรับใบอนุญาตขับรถภายในประเทศซึ่งกันและ กันคนต่างด้าว ซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตาม กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีใบอนุญาตขับรถที่ออกโดยพนักงาน เจ้าหน้าที่หรือสมาคมยานยนต์ที่ได้รับอนุญาต จากรัฐบาลของประเทศที่มี ความตกลงดังกล่าวกับรัฐบาลไทย อาจใช้ใบอนุญาตขับรถของประเทศนั้น ขับรถในราชอาณาจักรได้ตาม ประเภทและชนิดของรถที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ขับรถนั้น แต่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญาและหรือ ความตกลงที่มีอยู่ระหว่าง รัฐบาลไทยกับรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ และตามบทบัญญัติทั้งหลายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของ ผู้ขับรถตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ แก้ไขครั้งสุดท้ายโดยพ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2530

มาตรา 107 ในการขนส่งประจำทางหรือการขนส่งไม่ประจำทาง ระหว่างจังหวัดหรือระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ ห้ามมิให้ผู้ได้ รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ รับบรรทุกผู้โดยสารเกินจำนวนที่นั่งผู้โดยสาร ที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

มาตรา 108 เมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้ประจำรถ ผู้ใดขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 96 มาตรา 97 มาตรา 98 หรือ มาตรา 99 หรือบกพร่องไป ในภายหลังเมื่อได้รับใบอนุญาต แล้ว ให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นเสีย

มาตรา 109 ถ้าผู้ได้รับอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตาม บทบัญญัติทั้งหลายในหมวดนี้ ให้ผู้ตรวจการมีอำนาจยึด ใบอนุญาต ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ

ของผู้นั้น และสั่งเป็นหนังสือให้ ผู้นั้นไปรายงานคนต่อนายทะเบียน ภายในเจ็ดสิบสองชั่วโมง คำสั่งนั้นให้ ถือว่าเป็นใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถชั่วคราวภายในกำหนด เวลาดังกล่าว นั้น ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นได้ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบ วันหรือจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสียก็ได้

มาตรา 110 ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ซึ่งถูกสั่งพัก ใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่ ที่ทราบคำสั่งคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 111 ให้นำบทบัญญัติทั้งหลายในกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และ กฎหมายว่าด้วยจราจรทางบกในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ของผู้ขับรถ ผู้เก็บค่า โดยสาร และนายตรวจมาใช้บังคับโดยอนุโลม

พระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542 มาตราที่ 1-9

พระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2542 เป็นปีที่ 54 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ บุคคล ซึ่ง มาตรา 29 ประกอบกับ มาตรา 31 มาตรา 36 มาตรา 48 และ มาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา 40 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

" มาตรา 40 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งใช้หรือยินยอม ให้ผู้ใด ปฏิบัติหน้าที่ขับรถที่ใช้ในการขนส่งหาก ปรากฏว่าขณะใช้หรือขณะยินยอมให้ปฏิบัติหน้าที่ ขับรถ ผู้นั้นมีอาการหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (1) เมาสุราหรือของมีนเมาอย่างอื่น
- (2) เสพยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ
- (3) เสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ ต่อจิตและประสาท

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องคอยดูแลและป้องกัน ไม่ให้ผู้ซึ่งมีอาการ " หรือ กระทำการตาม (1) (2) หรือ (3) ของวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ขับรถ"

มาตรา 4 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา 103 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

" มาตรา 103 ทวิ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ในการปฏิบัติหน้าที่ ขับรถในรอบยี่สิบสี่ชั่วโมง ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถปฏิบัติ หน้าที่ขับรถติดต่อกัน เกินสี่ชั่วโมง นับแต่ขณะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ขับรถ แต่ถ้าในระหว่างนั้น ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ได้พักติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าครึ่งชั่วโมง ก็ให้ปฏิบัติหน้าที่ ขับรถต่อไปได้อีกไม่เกินสี่ชั่วโมง ติดต่อกัน"

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 127 แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535 และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน

" มาตรา 127 ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 26 วรรคสอง มาตรา 101 มาตรา 102 (1) (2) หรือ (4) มาตรา 103 มาตรา 103 ทวิ มาตรา 104 มาตรา 105 มาตรา 106 หรือ มาตรา 107 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท"

มาตรา 6 ให้ยกเลิกความใน มาตรา 127 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535 และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน

" มาตรา 127 ทวิ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 102 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต เป็นผู้ขับรถ ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 102 (3ทวิ) หรือ (3ตรี) ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วย ยาเสพติดให้โทษหรือกฎหมาย ว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท แล้วแต่กรณี แต่ถ้าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ ต้องระวางโทษสูงกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ หรือกฎหมายว่าด้วย " วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท แล้วแต่กรณี อีกหนึ่งในสาม"

มาตรา 7 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา 127 จดว่า แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

" มาตรา 127 จดว่า ในกรณีที่ผู้ขับรถขับรถที่ใช้ในการขนส่งซึ่งก่อให้เกิด อันตรายหรือความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่น ถ้าปรากฏว่าในขณะที่ขับรถ ผู้ขับรถนั้นกระทำการฝ่าฝืน มาตรา 102 (3) (3ทวิ) หรือ (3ตรี) ให้ถือว่าผู้ได้รับ ใบอนุญาตประกอบการขนส่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 40 ทวิ วรรคสอง เว้นแต่ จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นและ ได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกัน ไม่ให้ผู้ขับรถกระทำการดังกล่าว"

มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น มาตรา 138 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

" มาตรา 138 ทวิ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 40 ทวิ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 40 ทวิ " วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท"

มาตรา 9 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของ มาตรา 151 แห่งพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

"ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 93 วรรคหนึ่ง และได้กระทำการใด ๆ อันเป็นความผิด ที่กำหนดไว้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถตาม พระราชบัญญัตินี้ นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิด และต้องระวางโทษสำหรับการกระทำนั้นเช่นเดียวกับผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้ประจำรถด้วย

แบบสอบถามพนักงานขับรถพ่วงบรรทุกผู้สินค้า
สำหรับ
การวิจัยในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการขนส่งและโลจิสติกส์
วิทยาลัยการขนส่งและโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา
เรื่องการพัฒนาบุคลากรในธุรกิจผู้ให้บริการขนส่ง
กรณีศึกษา - พนักงานขับรถพ่วงบรรทุกผู้สินค้าคอนเทนเนอร์

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

1. ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ของคำตอบที่เลือกในคำถามแต่ละข้อเพียงข้อเดียว ยกเว้นคำถามที่ระบุว่าตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ
2. ในกรณีที่คำตอบเป็นอย่างอื่น ๆ ก็ให้ระบุไว้ภายใต้คำถามนั้นๆ โดยทำช่อง ☐ หน้าคำตอบที่เพิ่มเติมแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ นั้นด้วย

สารบัญ

เรื่องที่ศึกษา

- ก. ข้อมูลส่วนตัว
- ข. ประเภทของธุรกิจและสภาพการว่าจ้างเป็นคนขับรถพ่วงบรรทุก
- ค. ลักษณะการทำงานของคนขับรถพ่วงบรรทุกผู้สินค้าคอนเทนเนอร์
- ง. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานและผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต
- จ. ความคาดหวังที่จะได้รับจากนายจ้างหรือเจ้าของผู้ประกอบการที่ควรมีให้คนขับรถพ่วงบรรทุกผู้สินค้าคอนเทนเนอร์

ก. ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. จำแนกชั้นของอายุ
 - ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 20-25 ปี ☐ 26-30 ปี ☐ 31-35 ปี ☐ 36-40 ปี
 - ☐ 41-45 ปี ☐ 46-50 ปี ☐ 51-55 ปี ☐ 55-60 ปี ☐ มากกว่า 60 ปี
3. ระดับการศึกษา
 - ☐ ต่ำกว่า ป.4 ☐ จบ ป.4 ☐ มัธยมต้น ☐ มัธยมปลาย ☐ ปวช. ☐ ปวส.
 - ☐ปริญญาตรีเทียบเท่า ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
4. ความรู้หรือประกาศนียบัตรอบรมพิเศษจัดโดยผู้ประกอบการหรือภาครัฐ
 - ☐ การขับรถยนต์อย่างปลอดภัย ☐ การขับรถบรรทุกสินค้าอันตราย ☐ การป้องกันและดับเพลิง
 - ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
5. สถานภาพการสมรส ☐ โสด ☐ แต่งงานแล้ว ถ้ามีบุตรจำนวนบุตรที่มี.....คน

ข. ประเภทของธุรกิจและสภาพการว่าจ้างเป็นคนขับรถบรรทุก

6. ประเภทของธุรกิจของบริษัทที่ขับอยู่
 - ☐ บริษัทเจ้าของสินค้านำเข้า-ส่งออก
 - ☐ บริษัทเจ้าของสายการเดินเรือและทำขนส่งทางบกด้วย
 - ☐ บริษัทผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ขนาดใหญ่แบบครบวงจร (โกดัง รถบรรทุก ชิปปีง)
 - ☐ บริษัทผู้ให้บริการขนส่งตู้คอนเทนเนอร์อย่างเดียว
 - ☐ คนขับเป็นเจ้าของรถเองและรับบริการขนส่งทั่วไปหรือเข้าร่วมกับบริษัทใหญ่ๆ
7. ลักษณะการว่าจ้างเป็นพนักงานขับรถ
 - ☐ พนักงานประจำ ☐ พนักงานชั่วคราว ☐ พนักงานรายวัน ☐ เป็นเจ้าของรถเอง
 - ☐ อื่นๆ.....
8. ที่มาของรายได้จากการปฏิบัติงาน
 - ☐ เงินเดือนประจำบวกล่วงเวลา
 - ☐ เงินเดือนประจำบวกล่วงเวลาค่าเหี่ยว
 - ☐ รายได้รายวันบวกค่าเหี่ยว

☐ ไม่มีเงินเดือนประจำ ให้เป็นรายเที่ยว

9. รายได้รวมโดยประมาณต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 10,000 – 15,000 ☐ 15,000 – 20,000 ☐ มากกว่า 20,000.-

☐ ไม่เจตนาที่จะระบุ

10. สวัสดิการอื่นนอกเหนือจากเงินเดือน ค่าล่วงเวลา ค่าเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ประกันสังคม ☐ ประกันอุบัติเหตุ ค่ารักษาพยาบาล ☐ ประกันสุขภาพ ☐ เบี้ยเลี้ยง

ทางไกล ☐ ลาพักร้อนประจำปีโดยได้รับเงินเดือน ☐ วันหยุดประจำสัปดาห์

11. ทางบริษัทมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการขับรถหรือการปฏิบัติงานหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การขับรถอย่างปลอดภัยบนท้องถนน

☐ การขับรถบรรทุกสินค้าอันตรายประเภทต่างๆ

☐ วิธีการแก้ไขปัญหาฉุกเฉินขณะประสบอุบัติเหตุ

☐ ขั้นตอนการติดต่อสื่อสารเมื่อเกิดอุบัติเหตุกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

☐ วิธีการพักผ่อนหรือบริหารร่างกายหลังขับรถเป็นเวลานาน

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

ก. ลักษณะการทำงานของคนขับรถพ่วงบรรทุกผู้สินค้าคอนเทนเนอร์

12. เวลาการทำงานแต่ละวัน

☐ 0800 – 1700 น. ☐ 0800 – 1700 น. บวกล่วงเวลาตามปริมาณงาน

☐ 0800 – 1700 น. บวกล่วงเวลาและจำกัดเวลาเล็ก(เวลา.....)

☐ ไม่ระบุเวลาแน่นอนขึ้นอยู่กับคำสั่งของบริษัท

☐ อื่นๆ (ระบุ).....

13. ชั่วโมงการทำงานในแต่ละวันโดยเฉลี่ย

☐ 8 ชั่วโมง ☐ 8-12 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 12 ชั่วโมง

14. ชั่วโมงการนอนหลับพักผ่อนในแต่ละวันโดยเฉลี่ย

☐ น้อยกว่า 4 ชั่วโมง ☐ 4-6 ชั่วโมง ☐ 6-8 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 8 ชั่วโมง

15. ท่านมีผู้ช่วยคนขับในการเดินทางแต่ละครั้งหรือไม่

☐ มีประจำ ☐ ไม่มีเลย ☐ บางครั้งเฉพาะเดินทางไกลหลายชั่วโมงหรือจำเป็น

ง. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานและผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต

16. ท่านเคยเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการขับรถเป็นเวลานานหรือไม่

☐ เคย ☐ ไม่เคย

17. ท่านคิดว่าจะทำอาชีพนี้ไปเรื่อยๆหรือไม่

☐ ทำเพราะชอบและรายได้ดี ☐ ทำเพราะคิดว่างานนี้เหมาะสมกับตัวเอง

☐ ทำ(อื่นๆ).....

☐ ไม่ทำเพราะรายได้น้อย ☐ ไม่ทำเพราะคิดว่าค่อนข้างอันตรายกับตัวเอง

☐ ไม่ทำ (เพราะ).....

18. ท่านเคยประสบอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานเพราะสภาพรถไม่พร้อมหรือสมบูรณ์หรือไม่

☐ เคย ☐ ไม่เคย

19. ท่านเคยรู้สึกเหนื่อยล้าหรือวังเวงเพราะขับรถเป็นเวลานานแต่จำเป็นต้องทำเพราะได้รับแรงงานหรือไม่

☐ เคย ☐ ไม่เคยเลย ☐ เป็นบางครั้ง

20. ท่านเคยรู้สึกว้าเหว่หรือการบรรจุน้ำมันต่อการขับขึ้นท้องถนนแต่จำเป็นต้องเดินทางขนส่งหรือไม่

☐ เคย ☐ ไม่เคยเลย ☐ เป็นบางครั้ง

21. ปริมาณงานหรือเที่ยวรถที่ได้รับสมำเสมอกันทุกวันหรือไม่

☐ เท่ากันทุกวันหรือไม่แตกต่างกันมาก ☐ ไม่แน่นอนบางวันก็ไม่มี บางวันก็เยอะมาก

22. ค่าใช้จ่ายหลักที่จำเป็นต้องมีประจำสำหรับการทำงานแต่ละวันคือ

☐ ค่าอาหาร ☐ ค่าน้ำมัน น้ำแข็ง ☐ ค่าเครื่องดื่มชูกำลัง กาแฟกระป๋อง ☐ อื่นๆ.....

23. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวอันเนื่องมาจากการทำงานไม่เป็นเวลาหรือกลับบ้านไม่ประจำเนื่องมาจากการทำงานหรือไม่

☐ ไม่เคยมี ☐ มีบ้างเป็นบางครั้ง ☐ มีประจำ

จ. ความคาดหวังที่จะได้รับจากนายจ้างหรือเจ้าของผู้ประกอบการที่ควรมีให้คนขับรถพ่วง
บรรทุกผู้สินค้าคอนเทนเนอร์

24. จากความเห็นของท่านคิดว่านายจ้างหรือเจ้าของผู้ประกอบการควรจัดสวัสดิการอะไรให้
พนักงานขับรถพ่วงจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การประกันชีวิต อุบัติเหตุ ☐ การจำกัดเวลาทำงานไม่ให้มากเกินไป
☐ การมีสิทธิออกความเห็นและปฏิเสธการทำงานถ้าเครื่องมือไม่ปลอดภัยโดยไม่มีความผิด
|| จัดการฝึกอบรม สร้างความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เป็นหลักสูตรที่มีประกาศนียบัตร

รับรอง

☐ อื่นๆ.....

ข้อเสนอแนะอื่นๆ(ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามผู้ประกอบการรถบรรทุกพ่วงบรรทุกตู้สินค้า
สำหรับ
การทำวิจัยในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการขนส่งและโลจิสติกส์
วิทยาลัยการขนส่งและโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา
เรื่องการพัฒนาบุคลากรในธุรกิจผู้ให้บริการขนส่ง
กรณีศึกษา - พนักงานขับรถพ่วงบรรทุกตู้สินค้าคอนเทนเนอร์

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถามและสัมภาษณ์

1. ทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ของคำตอบที่เลือกในคำถามแต่ละข้อเพียงช่องเดียว ยกเว้นคำถามที่ระบุว่าตอบได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ
2. ในกรณีที่คำตอบเป็นอย่างอื่น ๆ ก็ให้ระบุไว้ภายใต้คำถามนั้นๆ โดยทำช่อง ☐ หน้าคำตอบที่เพิ่มเติมแล้วใส่เครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ นั้นด้วย

สารบัญ

เรื่องที่ศึกษา

- ก. ประเภทของธุรกิจและสภาพการรับพนักงานขับรถบรรทุก
- ข. ลักษณะการทำงานของพนักงานขับรถพ่วงบรรทุกตู้สินค้าคอนเทนเนอร์
- ค. ขั้นตอนการรับพนักงานเข้าทำงานในตำแหน่งพนักงานขับรถ
- ง. ปัญหาการทำงานของพนักงานขับรถ
- จ. การพัฒนาปรับปรุง ตรวจสอบผลงานของพนักงานขับรถ
- ฉ. ความคาดหวังที่จะได้รับจากหน่วยงานภาครัฐหรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาพนักงานขับรถบรรทุก

ก. ประเภทของธุรกิจและสภาพการรับพนักงานขับรถบรรทุก

1. ประเภทของธุรกิจ

- ☐ บริษัทเจ้าของสินค้านำเข้า-ส่งออก
- ☐ บริษัทเจ้าของสายการบินเรือและทำขนส่งทางบกด้วย
- ☐ บริษัทผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ขนาดใหญ่แบบครบวงจร (โกดัง รถบรรทุก ชิปปิ้ง)
- ☐ บริษัทผู้ให้บริการขนส่งผู้คอนเทนเนอร์อย่างเดียว

2. ลักษณะการว่าจ้างเป็นพนักงานขับรถบรรทุกของบริษัท

- ☐ พนักงานประจำ ☐ พนักงานชั่วคราว ☐ พนักงานรายวัน ☐ อื่นๆ.....

3. ลักษณะการคำนวณรายได้จากการปฏิบัติงาน

- ☐ เงินเดือนประจำบวกค่าล่วงเวลา
- ☐ เงินเดือนประจำบวกค่าล่วงเวลาบวกค่าเหี่ยว
- ☐ รายได้รายวันบวกค่าเหี่ยว
- ☐ ไม่มีเงินเดือนประจำ ให้เป็นรายเหี่ยว

4. สวัสดิการอื่นนอกเหนือจากเงินเดือน ค่าล่วงเวลา ค่าเหี่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ประกันสังคม ☐ ประกันอุบัติเหตุ ค่ารักษาพยาบาล ☐ ประกันสุขภาพ
- ☐ เบี้ยเลี้ยงทางไกล ☐ ลาพักร้อนประจำปี ☐ วันหยุดประจำสัปดาห์

5. ทางบริษัทมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการขับรถหรือการปฏิบัติงานหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ การขับรถอย่างปลอดภัยบนท้องถนน
- ☐ การขับรถบรรทุกสินค้าอันตรายประเภทต่างๆ
- ☐ วิธีการแก้ไขปัญหาลูกฉุกเฉินขณะประสบอุบัติเหตุ
- ☐ ขั้นตอนการติดต่อสื่อสารเมื่อเกิดอุบัติเหตุกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง
- ☐ วิธีการพักผ่อนหรือบริหารร่างกายหลังขับรถเป็นเวลานาน
- ☐ ไม่มี
- ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

6. เวลาการทำงานแต่ละวัน

- ☐ 0800 – 1700 น. ☐ 0800 – 1700 น บวกล่วงเวลาตามปริมาณงาน
☐ 0800 – 1700 น บวกล่วงเวลาและจำกัดเวลาเลิก(เวลา.....)
☐ ไม่ระบุเวลาแน่นอนขึ้นอยู่กับลูกค้าของบริษัท
☐ อื่นๆ (ระบุ).....

7. ชั่วโมงการทำงานของรถแต่ละคันในแต่ละวันโดยเฉลี่ย

- ☐ 8 ชั่วโมง ☐ 8-12 ชั่วโมง ☐ มากกว่า 12 ชั่วโมง

8. บริษัทมีผู้ช่วยคนขับในการเดินทางแต่ละครั้งหรือไม่

- ☐ มีประจำ ☐ ไม่มี ☐ บางครั้งเฉพาะเดินทางไกลหลายชั่วโมงหรือจำเป็น

9. ปริมาณงานในหรือจำนวนเที่ยวในกองรถที่ต้องขนส่งสินค้า

- ☐ ค่อนข้างแน่นอน เท่ากันทุกวัน คงที่เปลี่ยนแปลงน้อยมาก
☐ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ มากวันก็มาก บางวันก็น้อย

10. ลักษณะของเส้นทางและระยะทางของกองรถในแต่ละวัน

- ☐ วิ่งในเส้นทางประจำที่แน่นอน
☐ วิ่งไม่ประจำเส้นทางขึ้นอยู่กับลูกค้าที่รับวิ่งขนส่ง

11. จากเส้นทางในข้อ 10 ระยะทางจากจุดเริ่มต้นจนถึงปลายทางโดยประมาณต่อเที่ยวของรถแต่ละคัน

- ☐ ไม่เกิน 100 กม. ☐ 100 - 200 กม. ☐ 200-400 กม. ☐ 400-800 กม. ☐ มากกว่า 800 กม.
☐ ไม่แน่นอน (ตอบข้อ 12)

12. เส้นทางที่ท่านรับขนส่งสินค้าอยู่มีเส้นทางในระยะทางส่วนใหญ่ในเกณฑ์ไหน(เรียงจากปริมาณที่วิ่งมากไปหาน้อย)(1= วิ่งเป็นส่วนใหญ่ ถึง 5= วิ่งน้อยมากหรือไม่มีวิ่งเลย)

..... ไม่เกิน 100 กม.100 - 200 กม.200-400 กม.400-800 กม.มากกว่า 800 กม.

ก. ขั้นตอนการรับพนักงานเข้าทำงานในตำแหน่งพนักงานขับรถ

13. กรุณาใส่ลำดับขั้นตอนการรับพนักงานขับรถเข้าทำงานของบริษัทท่าน ถ้าไม่มีให้เว้นว่าง

.....คัดเลือกใบสมัครการสัมภาษณ์สอบปฏิบัติทดลองขับรถจริง
.....ตรวจสอบประวัติกับทางราชการตรวจร่างกาย หารสารเสพติด
.....อื่นๆ(ถ้ามี).....

14. กรุณาใส่ลำดับขั้นตอนปัจจัยหลักในการพิจารณารับสมัครพนักงานเข้าทำงานในตำแหน่งขับรถบรรทุกตามความสำคัญจากมากที่สุด (1) ไปจนถึงน้อยสุด (5)

.....ประวัติในใบสมัครการสอบสัมภาษณ์ผลสอบภาคปฏิบัติ
การรับรองจากคนเชื่อถือได้หรือคนขับรถเก่าผลตรวจร่างกาย สารเสพติด
ตรวจสอบประวัติกับทางราชการ
 อื่นๆ (ถ้ามี).....

ง. ปัญหาการทำงานของพนักงานขับรถ

15. ในปัจจุบันปัญหาการทำงานของพนักงานขับรถที่ท่านประสบอยู่ เป็นปัญหาเกี่ยวกับอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) โปรดเรียงลำดับความสำคัญจากอันดับ 1-ไปจนถึงสำคัญน้อยสุด

.....☐ อุบัติเหตุระหว่างการขนส่ง
☐ ความล่าช้า ไม่ทันตามกำหนด
☐ ปัญหาการลักลอบขนน้ำมันหรืออะไหล่
☐ ปัญหาด้านแอลกอฮอล์หรือยาเสพติด
☐ การขาดความรู้ ทักษะ การทำงานด้านการขับรถและดูแลสินค้าอย่างปลอดภัย
☐ อื่นๆ.....

จ. การพัฒนา ปรับปรุง ตรวจสอบผลงานของพนักงานขับรถ

16. บริษัทของท่านมีการประเมินผลงานพนักงานโดยใช้การเกิดอุบัติเหตุ การล่าช้า หรือผิดกฎจราจรมาเป็น

ตัวพิจารณาการขึ้นเงินเดือน หรือลงโทษหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี ☐ มีเป็นบางครั้งขึ้นอยู่กับความหนักเบาของเหตุการณ์

17. จากปัญหาในข้อ 15 ในปกติท่านแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ตรวจสอบประวัติพนักงานใหม่ให้มากขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่นคนรู้จัก ธุรกิจในการดำรงกรรมขนส่งทางบก ฯลฯ พร้อมเข้มงวดกับการรับพนักงานเข้าใหม่อย่างมากถึงแม้จะขาดแรงงานก็ตาม

- ☐ เรียกมาอบรม ดักเตือน ลงโทษ ตามระเบียบของบริษัท
- ☐ ส่งพนักงานไปเข้าอบรม เรียนรู้หลักสูตรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำงาน
- ☐ เพิ่มแรงจูงใจด้านเงินเดือนหรือผลตอบแทนต่างๆเพื่อให้พนักงานอยากอยู่กับบริษัท
- ☐ ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีด้านการขนส่งเข้ามาตรวจสอบการทำงานของพนักงาน
- ☐ อื่นๆ.....

18. นอกเหนือจากข้างต้น ท่านมีมาตรการอื่นใดเพิ่มเติมเพื่อเป็นการพัฒนา ปรับปรุง ประเมินผล
งานของพนักงานขับรถหรือไม่.....

ฉ. ความคาดหวังที่จะได้รับจากหน่วยงานภาครัฐหรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาพนักงานขับรถทุก

19. ท่านมีความเห็นอย่างไร ถ้าหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบจะเข้ามาดูแลและจัดการสิ่งเหล่านี้
เพื่อช่วยพัฒนาพนักงานขับรถของประเทศ

ก. การเพิ่มความเข้มงวดของการออกไปจับผิดด้านการสอบข้อเขียนและ ภาคปฏิบัติ	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย
ข. การกำหนดมาตรฐานสภาพตัวรถและอุปกรณ์ประจำรถประจำปีโดย หน่วยงานขนส่ง			
ค. การกำหนดหลักสูตรการอบรมราคาถูกที่ผ่านการรับรองโดยภาครัฐ สำหรับพนักงานขับรถเกี่ยวข้องกับการทำงาน ความปลอดภัยในการ ขนส่งสินค้าพร้อมออกประกาศนียบัตรให้พนักงาน			
ง. การกำหนดเงื่อนไขการต่อใบอนุญาตรับจ้างขนส่งให้มีเอกสารการ ประกาศนียบัตรของพนักงานขับรถแต่ละคนแนบด้วย			
จ. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางโดยภาครัฐสำหรับบันทึกและขอ ตรวจสอบบุคคลด้านประวัติการเกิดอุบัติเหตุ สารเสพติด การฉ้อโกง บริษัท ที่ถูกแจ้ง ความดำเนินคดี เพื่อใช้ในการตรวจสอบก่อนรับ พนักงานใหม่			

จ. จัดตั้งหน่วยงานคุ้มครองแรงงานด้านบุคลากรด้านโลจิสติกส์ เช่น พนักงานขับรถบรรทุกเพื่อรับเรื่องร้องเรียนด้าน เวลาการทำงาน มาตรฐานความปลอดภัยของยานพาหนะ และอื่นๆ			
--	--	--	--

ข้อเสนอแนะอื่นๆ(ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University